

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o neenergetski rudarski industriji v Evropi

(2009/C 27/19)

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 17. januarja 2008 sklenil, da v skladu s členom 29(2) poslovnika pripravi mnenje na lastno pobudo o naslednji temi

Neenergetska rudarska industrija v Evropi

Posvetovalna komisija za spremembe v industriji, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 24. junija 2008. Poročevalec je bil g. FORNEA, soporočevalec g. POP.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 446. plenarnem zasedanju 9. in 10. julija 2008 (seja z dne 9. julija) s 135 glasovi za, 1 glasom proti in 10 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Glavni temelji prihodnje varnosti oskrbe s surovinami v Evropi so: **domača oskrba, mednarodna oskrba, krepitev zmogljivosti in učinkovita uporaba virov.**

— Politika **domače oskrbe** s surovinami mora v okviru celostnega pristopa upoštevati vidike industrije, okoljske politike in prostorskega načrtovanja. Najboljše prakse na tem področju se morajo razširiti na potencialna nova območja. Dostop do domačih virov v državah članicah bi bilo treba spodbujati z ustvarjanjem pravega ravnotežja med okoljsko in industrijsko politiko ter z medsebojno usklajenimi spodbudami za razvoj in varstvo okolja pri širjenju obstoječih in odpiranju novih nahajališč surovin, če so gospodarsko in socialno izvedljiva in smiselna ter okoljsko trajnostna.

— EU in države članice morajo vedno, kadar prevladuje uvoz surovin iz tujine, ustrezno oceniti vpliv globalizacije na **mednarodno oskrbo** z mineralnimi surovinami. Pri proučevanju naložbene politike in premeščanja industrije je treba upoštevati evropske okoljske in socialne standarde. Evropskim uporabnikom je treba zagotoviti dostop do surovin; strateška odvisnost Evropske unije se mora zmanjšati.

— **Krepitev zmogljivosti** v evropskih neenergetskih ekstraktivnih dejavnostih prinaša veliko izzivov, kot so upravne ovire, potreba po izboljšanju podobe sektorja in kvalificirani delovni sili, tehnikah upravljanja, izobraževanju ter usposabljanju.

— **Povečanje učinkovitosti** postopkov pridobivanja virov je odvisno od napredka v drugih industrijskih panogah, dejavnih na področju pridobivanja mineralnih surovin in na drugih področjih, ter zahteva sodelovanje Evropske komisije in držav članic EU.

1.2 Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo naslednja priporočila (za podrobna priporočila glej točko 3.2):

— **boljša pravna ureditev** z izboljšanim pravnim okvirom in sistemom za izdajo dovoljenj; izmenjava najboljše prakse pri načrtovanju politik; zmanjšanje prekomernih upravnih obremenitev pri izdajanju dovoljenj; pospeševanje raziskovalnih dejavnosti; spodbujanje trajnostnega razvoja s širjenjem nahajališč pridobivanja surovin in ohranjanjem najdišč mineralnih surovin ⁽¹⁾;

— **krepitev združljivosti** pridobivanja in varstva okolja s širjenjem najboljše prakse v območjih Nature 2000 in njeni bližnji okolici, spodbujanjem načela bližine v postopkih prevoza, da bi zmanjšali onesnaževanje in stroške, ter z izboljšanjem dostopa do virov ⁽²⁾;

— **izboljšanje znanja o mineralnih surovinah** na ravni EU z ustanovitvijo evropskega geološkega urada in evropskega informacijskega sistema za mineralne vire, ki bi morala temeljiti na zmogljivostih nacionalnih uradov za geološke raziskave držav članic.

2. Pregled sektorja

2.1 Mineralne surovine so bistvene za razvoj in s tem tudi za kakovost življenja državljanov ter oblikovanje trajnostnih skupnosti. Neenergetske mineralne surovine ⁽³⁾ so ključne snovi za naše vsakdanje življenje: hiša vsebuje do **150 ton mineralnih surovin** v obliki cementa, gline, sadre, kalcijevega karbonata, sestavljenih materialov, stekla, barve, keramike, ploščic in velikih količin kovin; avtomobil vsebuje do **150 kilogramov mineralnih surovin** v gumi, plastiki, steklu in več kot **eni toni kovin**; **50 %** barv in papirja je izdelanih iz mineralnih surovin;

⁽¹⁾ Za podrobna priporočila glej točko 3.2.1.

⁽²⁾ Za podrobna priporočila glej točko 3.2.2.

⁽³⁾ V skladu s SEC(2007) 771 so neenergetske mineralne surovine razvrščene kot: kovinski minerali (baker, železo, srebro, itd.); industrijski minerali (sol, živec, kaolin itd.) in mineralne surovine za gradbeništvo. V skladu z IP/07/767, je zmogljivost Evrope, da z domačim pridobivanjem kovinskih mineralov omogoči svojo lastno oskrbo, zelo omejena. Za ponazoritev: leta 2004 je bilo v EU uvoženih 177 milijonov ton kovinskih mineralov s skupno vrednostjo 10,4 milijarde EUR v primerjavi z okrog 30 milijoni ton domače proizvodnje EU.

tudi steklo in keramika vsebujeta do **100 %** mineralnih surovin ⁽⁴⁾. Načrtovanje na področju mineralnih surovin zagotavlja, da se poleg vpliva pridobivanja in predelave na ljudi in okolje tudi družbene in gospodarske potrebe upravljajo celoviteje, ker se upošteva celotni življenjski krog rudnika/kamnoloma od samega začetka postopka pridobivanja, ter da se v proces načrtovanja vključi zaprtje in upravljanje po zaprtju. Zaradi globalizacije in naraščajoče konkurence na trgu surovin strateški pomen rudarstva nenehno narašča. Na področju tehnologije pridobivanja je Evropa postala vodilna v svetu, vendar je za prihodnji razvoj ta položaj treba utrditi.

2.2 Danes 70 % evropske predelovalne industrije temelji na pridobljenih snoveh, medtem ko se EU-27 trenutno sooča z obsežnim prestrukturiranjem rudarske industrije in cena kovin na svetovnem trgu stalno raste. Da bi lahko ta dogajanja obvladale, morajo evropske industrijske politike upoštevati dejstvo, da morata pri silah prostega trga prevladati varnost oskrbe in povpraševanje po surovinah.

2.3 Evropske neenergetske ekstraktivne dejavnosti omogočajo **295 000 zaposlitev v 18 300 podjetjih**, med katerimi je veliko malih in srednjih podjetij ⁽⁵⁾, ki ustvarijo **45,9 milijard** EUR prometa. Ta sektor s svojimi organizacijami članicami spodbuja okoljsko odgovornost in trajnostni razvoj ter se zavzema za družbeno odgovornosti podjetij.

2.4 Veliko Evropejcev se ne zaveda pomena rudarstva, vendar bo v prihodnosti trajnostna rast v Evropi močno odvisna od lokalno pridobljenih snovi, medtem ko bo veliko povpraševanje po mineralih iz držav, kot sta Kitajska in Indija, lahko resno vplivalo na varnost oskrbe v EU ⁽⁶⁾. V okviru globalnega pristopa poskušajo te regije dobiti levji delež surovin in finančnih virov, kar povzroča industrijsko prestrukturiranje in premestitve naložb na mednarodni ravni.

2.5 Energijska politika EU za Evropo in celostna rudarska politika sta ključna strateška elementa za soočanje z globalizacijo in podnebnimi spremembami. To je bilo priznано že na samem začetku evropskega povezovanja ⁽⁷⁾. Ker so države članice odločene, da bodo podpirale prizadevanja EU za spodbujanje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije, je pomembno razumeti, da je to mogoče doseči le, če imajo evropske industrije varen dostop do neenergetskih mineralnih surovin, zlasti osnovnih in visokotehnoloških kovin in mineralov, ki so bistvenega pomena za „zeleno gospodarstvo“. Spreminjanje vedenjskih vzorcev, energetska učinkovitost in

obnovljivi viri energije so omogočili več tehnologij in dejavnosti v zvezi z raziskavami in razvojem. Splošno dejstvo je, da tehnološka oprema vključuje velike količine kovin, od katere je velik delež izdelan iz redkih in dragocenih kovin, ki jih, in tega se je treba zavedati, v Evropi skoraj ni mogoče najti ⁽⁸⁾.

2.6 Evropski ekonomsko-socialni odbor pozdravlja predlog Evropske komisije, da bi leta 2008 objavila sporočilo o izboljšanju trajnostnega dostopa do surovin. To sporočilo mora priporočati izvedljive, realne in koristne ukrepe, s katerimi lahko industrije izboljšajo trajnostni dostop do virov. To je zelo pomembno, ker se industrije soočajo s pomembnimi izzivi glede oskrbe:

- manjša razpoložljivost dostopnih najdišč, primernih za pridobivanje mineralnih surovin, zaradi nezadostnega ali kratkoročnega prostorskega načrtovanja ali nezadostnega vključevanja geološkega znanja;
- velika upravna obremenitev in stroški za odobritev dovoljenj za pridobivanje zaradi dodatnih predpisov in dolgotrajnih predhodnih raziskav;
- težave pri odobritvi dovoljenj za pridobivanje, tako v novih kamnolomih in za rudarske dejavnosti kot tudi za širitev obstoječih.

2.7 Evropski ekonomsko-socialni odbor ceni prispevke strokovnjakov Komisije v delovnem dokumentu Komisije za naslovom *Analiza konkurenčnosti neenergetske ekstraktivne industrije v EU* ⁽⁹⁾ in poudarja, da je zmogljivost Evrope, da z domačim pridobivanjem omogoči lastno oskrbo s kovinskimi mineralnimi surovinami, kljub širitvi EU še vedno omejena.

2.7.1 Varnost oskrbe evropskih industrij je mogoče izboljšati z nadaljnjimi velikimi naložbami v rudarskem sektorju novih držav članic, ki imajo geološki potencial, z uporabo in izboljševanjem obstoječih mehanizmov pomoči EU.

2.7.2 Glavni mineralni viri so na voljo v vzhodnoevropskih državah, kjer je geološka struktura vedno omogočala razvoj rudarskih dejavnosti. Vendar je v teh novih državah EU ta sektor ustanovila država, zato današnje razmere ne kažejo dejanskega potenciala neenergetske rudarske industrije. S tega vidika je ključno, da se v ta rudarska podjetja vlaga zasebni kapital za zagotovitev finančnih sredstev, ki jih je do zdaj večinoma zagotavljala država.

⁽⁴⁾ Euromines.

⁽⁵⁾ Eurostat.

⁽⁶⁾ *China's commodity hunger. Implications for Africa and Latin America* – raziskava Deutsche Bank.

⁽⁷⁾ Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, podpisana leta 1951.

⁽⁸⁾ Takšen pristop je uporabljen v četrtem poročilu skupine na visoki ravni za konkurenčnost, energijo in okolje z dne 27. novembra 2007 in vrha G8 v Heiligendammu, ki je potekal od 6.–8. junija 2007. Skupina na visoki ravni za konkurenčnost, energijo in okolje je platforma za spodbujanje politične volje, ki je potrebna za uvedbo usklajene strategije za dostop do surovin.

⁽⁹⁾ SEC(2007) 771.

2.7.3 Da se za evropsko industrijo zagotovi oskrba s surovinami in okrepi njena konkurenčnost, je ključno soočanje z izzivi neenakih konkurenčnih pogojev v zvezi s trajnostno oskrbo in dostopom do mineralnih virov. Te izzive je treba obravnavati na visoki ravni s celostnim pristopom, ki vključuje vrsto političnih področij, kot so trgovinska, razvojna, energetska, infrastrukturalna, prometna, podjetniška in potrošniška politika.

2.7.4 Ekstraktivna industrija se povezuje z vrsto drugih, kot so proizvajalci tehnologij in strojev, raziskovalne, svetovalne, finančne ter okoljske storitve itd. ⁽¹⁰⁾. Zato ekstraktivna dejavnost ponavadi omogoča povprečno štirikrat več posrednih kot neposrednih delovnih mest v regiji, kjer se nahaja. Regionalni potencial rasti je velik, zlasti na območjih, kjer je drugačen gospodarski razvoj otežen.

2.7.5 Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva Komisijo, da pregleda najboljše prakse in zgleds v državah članicah, da bi jih razvijali in spodbujali na ravni EU. Pri tem je poleg strokovnih vidikov v zvezi s tehnologijo treba upoštevati tudi izkušnje držav članic pri opravljanju geoloških raziskav ter upravljanju rudnikov in kamnolomov mineralov ⁽¹¹⁾.

Na mednarodni ravni se je razvil projekt, imenovan *Resource Endowment Project* ⁽¹²⁾, ki zagotavlja napotke in študije primerov o načinu uporabe najboljših mineralnih virov za gospodarski razvoj. Takšne študije primerov bi lahko razvili tudi v EU.

3. Glavni temelji in priporočila za prihodnjo oskrbo s surovinami

3.1 Domača oskrba

3.1.1 Omejen dostop do virov, veliko upravno breme in večanje stroškov za postopke v zvezi z zahtevki za dovoljenje zmanjšujejo naložbe v neenergetski industrijski sektor EU tudi na območjih z velikim povpraševanjem. Evropska politika oskrbe s surovinami mora zaradi boljšega usklajevanja med nacionalnimi organi, pristojnimi za načrtovanje, in evropskimi političnimi ravni upoštevati industrijsko in okoljsko politiko ter tudi prostorsko načrtovanje.

3.1.2 Nekatere nacionalne pobude o načrtovanju področja mineralov za skupnosti in lokalno vlado lahko služijo kot dober

primer, kako celovito upravljati s potrebo družbe in gospodarstva po mineralnih surovinah ter z vplivom pridobivanja in predelave na ljudi in okolje.

3.2 Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva Komisijo, da v predlaganem sporočilu priporoči naslednje:

3.2.1 Izboljšanje pravnega okvira in sistema za izdajo dovoljenja (boljša pravna ureditev) z:

- izboljšanjem politik načrtovanja področja mineralov z izmenjavo dobrih praks v skupini ES za oskrbo s surovinami ⁽¹³⁾; zlasti z vključitvijo geoloških raziskav in strokovnega znanja ter poznavanja najdišč na eni strani in na drugi s posvetovanji z izvajalci, ki so na teh območjih že prisotni z infrastrukturo in načrtovanjem varstva narave;
- razvojem sistema „vse na enem mestu“ (ena sama kontaktna točka za vse udeležene pri izdaji dovoljenj, ki lahko vrednoti gospodarska, socialna in okoljska vprašanja), da se izboljša prostorsko načrtovanje in postopki za izdajo dovoljenj. Vsaka država članica EU je pristojna za razvoj takšnega sistema;
- pospeševanjem raziskovanja s spodbujanjem raziskovalnih dejavnosti v Evropi s pomočjo boljših nacionalnih predpisov z:
 - zagotavljanjem spodbud za raziskovalna podjetja za opravljeno raziskovalno delo,
 - izboljšanjem varnosti pravice do lastniškega razmerja za območja raziskovanja, da bi povečali zaupanja vlagateljev,
 - skrajšanjem časa za pridobitev območja raziskovanja,
 - izvajanjem promocijskih kampanj za spodbujanje ustanavljanja raziskovalnih podjetij in privabljanje zunanjih podjetij, da raziskujejo v EU ⁽¹⁴⁾;
- spodbujanjem raziskovanja in pridobivanja s proučevanjem obstoječe zakonodaje in boljšim izvajanjem z učinkovitejšimi postopki in roki;

— zagotavljanjem doslednega izvajanja ob upoštevanju združljivosti ciljev varstva narave in pridobivanja mineralnih virov;

⁽¹⁰⁾ V sodobnem rudarstvu so na primer za razvoj rudnika zelo pomembne finančne storitve. Finančni proizvodi se razlikujejo glede na faze: raziskovanje, faza izvedljivosti, razvoj rudnika, dejavnosti, zaprtje rudnika.

⁽¹¹⁾ Glej obstoječe študije primerov na Finskem, Švedskem, v Veliki Britaniji in drugih evropskih državah.

⁽¹²⁾ Pobudo je leta 2004 sprožil Mednarodni svet za rudarstvo in kovine. Njen cilj je opredeliti dobro politično prakso za naložbe v rudarstvo in kovine na nacionalni/regionalni ter podjetniški ravni v državah v razvoju.

⁽¹³⁾ Skupina za oskrbo s surovinami združuje zainteresirane strani: industrijo, okoljske nevladne organizacije, sindikate, države članice in Komisijo.

⁽¹⁴⁾ Po podatkih 18. letne izdaje podjetniških raziskovalnih strategij (Corporate Exploration Strategies) gospodarske skupine za kovine so visoke cene blaga leta 2007 povečale skupne neželezne raziskave v svetu na 10,5 milijard USD. Med desetimi državami z največjimi proračuni rudarskega raziskovanja so: Kanada 19 %, Avstralija 12 %, ZDA 7 %, Rusija 6 %, Mehika 6 %, Peru 5 %, Čile 4 %, Južna Afrika 4 %, Kitajska 3 % in Brazilija 3 %.

- ocenjevanjem trajnostnih vidikov pri širjenju obstoječih nahajališč pridobivanja surovin, namesto odpiranja novih na drugi lokaciji, da bi zadovoljili povpraševanje, ter uresničili gospodarske in socialne cilje ter cilje varstva okolja;
- poenostavitvijo veljavne zakonodaje in odpravo nepotrebnih upravnih obremenitev, kot je večkratno poročanje;
- zagotavljanjem najdišč mineralnih surovin z dajanjem večje prednosti mineralnim virom v politikah EU (konkurenčnost, razvoj, okolje, raziskave, industrija, regionalni razvoj), tako da se preizkušeni viri ne bodo po nepotrebnem izčrpali z nemineralnim razvojem. To se lahko doseže s:
 - politiko nacionalne oskrbe vsake države članice EU, ki se redno in v celoti objavlja v angleščini;
 - opredelitvijo sedanjega in prihodnjega mineralnega potenciala EU, rednim posodabljanjem teh podatkov ter omogočanjem enostavnega dostopa do njih;
 - opredelitvijo strateških mineralov EU in usklajevanjem nacionalnih ukrepov za njihovo oskrbo.

3.2.2 Krepitev združljivosti pridobivanja in varstva okolja z

- razvojem informacijskega sistema, ki temelji na GIS ⁽¹⁵⁾, o kraju, lastnostih, virih in zalogah mineralnih virov na kopnem in v morju za lažje vključevanje mineralnega potenciala v prostorsko načrtovanje, med drugim za izbiro in opredelitev zaščitene območij;
- zagotavljanjem študij primerov najboljših praks za izvajanje člena 6 direktive Natura 2000;
- izboljšanjem učinkovitosti in zmogljivosti okoljskih in socialnih presoj vpliva z oblikovanjem boljših in jasnejših smernic izvajanja za države članice, da:
 - se zagotovi usklajen pristop v celotni EU;
 - se skrajšajo roki za oddajo teh presoj in tudi odzivni čas za organe, kar bo omogočilo večjo pravno stabilnost in predvidljivost za vlagatelje;
- spodbujanjem najboljše prakse pridobivanja za zaustavitev upada biotske raznovrstnosti;
- spodbujanjem načela bližine pri oskrbi z mineralnimi surovinami v EU, kjer je to izvedljivo, da se zmanjša promet ter z njim povezane emisije in hrup;
- omogočanjem dostopa do oddaljenih območij, vključno z dostopom do nahajališč mineralnih surovin pri načrtovanju infrastrukture v programih Evropske komisije in držav

članic, ter s predvidevanjem po možnosti bolj ekološkega prevoza velikega razsutega tovora, npr. z železniškim in pomorskim prometom ter tovarnimi čolni;

- pomorskimi agregati;
- zmanjševanjem odziva državljanov „ne na mojem dvorišču“ (the not-in-my-back-yard effect) z raziskovalnim programom za zmanjšanje hrupa in s tem izboljšanje sprejemanja v skupnosti;

3.2.3 Izboljšanje znanja o mineralnih surovinah na ravni EU z

- omogočanjem dostopa do izčrpnih podatkov o virih za oblikovanje politike: proizvodnja, zaposleni, ustvarjeni prihodki, zemljišče, uporabljeno za pridobivanje mineralnih surovin in zemljišče, vrnjeno za drugačno uporabo, da se zagotovi sprejemanje odločitev na podlagi najboljših razpoložljivih podatkov;
- namenjanjem večje pozornosti vedno pomembnejšim evropskim kovinam, industrijskim mineralom in agregatom na politični in zakonodaji ravni, tako v Evropski uniji kot tudi v državah članicah;
- zagotavljanjem upoštevanja geoloških podatkov pri prostorskem načrtovanju in prednostnim zagotavljanjem podatkov o nahajališčih mineralov za podatkovne baze prostorskega načrtovanja ter resno proučitev možnosti za ustanovitev evropskega urada za geološke raziskave, ki bo temeljil na obstoječih nacionalnih in regionalnih uradih za geološke raziskave in njihovih zmogljivostih. Njegove pristojnosti bi lahko obsegale:
 - opredelitev strateških virov, ki naj se državam članicam priporočijo kot ključne prednosti pri prostorskem načrtovanju;
 - vključitev perspektive EU o dostopu do mineralnih virov v Evropsko perspektivo prostorskega razvoja ⁽¹⁶⁾ (politični okvir, ki je miroval od leta 1999) in prenos tega v politike načrtovanja v zvezi z minerali držav članic EU;
 - analizo vpliva politik o podnebnih spremembah na oskrbo z minerali in vidike samozadostnosti;
 - izboljšanje znanja o razdelitvi in kakovosti mineralnih surovin v EU in njihovega strateškega pomena ter ovrednotenje potenciala v skladu z globalnim spremljanjem okolja in varnosti (GMES);

⁽¹⁵⁾ Geografski informacijski sistem.

⁽¹⁶⁾ Cilj prostorskih razvojnih politik, kot ga je v Potsdamu 10. in 11. maja 1999 opredelil neformalni Svet ministrov EU za prostorsko načrtovanje, je prizadevanje za uravnotežen in trajnostni razvoj ozemlja Evropske unije, da se doseže gospodarska in socialna kohezija, ohranitev in upravljanje naravnih virov ter kulturne dediščine ter bolj uravnotežena konkurenčnost EU.

- vzpostavitev vseevropske geološke baze podatkov, ki bo temeljila na načelu INSPIRE ⁽¹⁷⁾ in oceni potenciala skritih nahajališč kovin in mineralov v najpomembnejših območjih pridobivanja rud in mineralov;
- uporaba podatkov in storitev, ki izhajajo iz opazovanja zemlje, kot je GMES, pobuda, ki jo je Skupnost sprožila na vrhu v Göteborgu leta 2001 skupaj z evropsko trajnostno strategijo. Temeljna storitev spremljanja kopnega (LMCS) v okviru GMES bo kot ena teh od leta 2008 naprej zagotavljala digitalne vektorske zemljevide dejanske rabe in pokritosti zemljišča nemoteno v vsej Evropi (38 držav, vključno s Turčijo) in s postopnim povečevanjem točnosti (1 ha enote najnižjega karakterističnega diagrama za razliko od sedanjega programa Corine Land-cover s 25 ha). Drugi del LMCS izbira mesta in druge „vroče točke“ s celo večjo točnostjo (0.25 ha) in vsebino, prilagojeno upravljanju območij z intenzivno uporabo in spreminjanjem.

Tudi pridobivanje širšega znanja o potencialu mineralnih surovin v globljih predelih najpomembnejših območij pridobivanja rud v Evropi: čeprav so geološki podatki in ustrezne informacije o prvih 10 metrih pod zemeljsko površino skoraj v vsej Evropi na precej visoki ravni, so znanje in prostorske informacije o globljih predelih teh območij še vedno omejeni, kljub temu, da te zemeljske plasti verjetno vsebujejo tista nahajališča mineralnih surovin, ki jih Evropa potrebuje za zadovoljevanje svojih potreb v prihodnosti. Pridobivanje iz globoko ležečih nahajališč prinaša številne prednosti: zelo malo učinkov na površini in s tem večjo družbeno sprejemljivost ter omejene posledice za okolje;

- globalni sestavni del za podporo zunanjih politik EU se prav tako razvija. Takšni podatki bodo omogočali:
 - zbiranje zadostnih rudarskih podatkov, ki bodo prostorsko predstavljivi in predvidljivi;
 - opredelitev in količinsko opredelitev območij dnevnega kopa in/ali rudarske infrastrukture;
 - opredelitev potencialno spornih območij (npr. zaščitena naravna območja) ali nadomestnih območij;
 - spremljanje vplivov na vodo v gospodinjstvih in posledic onesnaževanja;
 - spremljanje postopka vračanja v naravno stanje po zaprtju nahajališča;
 - hitro ukrepanje v primeru nesreč.

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE).

4. Mednarodna oskrba

4.1 EU ali njene države članice še niso proučile celotnega vpliva globalizacije na povpraševanje po mineralnih virih in na oskrbo z njimi ⁽¹⁸⁾. Evropski ekonomsko-socialni odbor se zaveda, da je veliko razlogov za uvoz surovin v EU iz tujine. Vendar dejstvo, da se uvoženi izdelki morda ne skladajo z evropskimi okoljskimi in socialnimi standardi med proizvodnim procesom, lahko povzroči izgubo konkurenčnosti gospodarstva EU in tudi premestitev okoljskih ter socialnih problemov.

4.2 Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva Komisijo, da v predlaganem sporočilu priporoči naslednje:

- opredelitev strateških virov, ki naj se državam članicam priporočijo kot ključne prednosti pri prostorskem načrtovanju;
- ustvarjanje pogojev, ki spodbujajo konkurenčnost evropske ekstraktivne industrije s čim bolj intenzivnim izkoriščanjem dosežkov na področju raziskav in inovacij ter spodbujanjem naložb;
- opredeljevanje in beleženje tokov uvoza in izvoza surovin ter ocenjevanje dolgoročne politične in gospodarske zanesljivosti;
- oblikovanje novih programov z evropskimi sredstvi za izboljšanje trajnosti pridobivanja, prevoza in uporabe mineralnih surovin v regijah z dobrim potencialom virov;
- zagotavljanje, da se s pomočjo Evropske komisije, OECD in foruma trajnostnih surovin UNEP uvoženi materiali proizvajajo trajnostno;
- spodbujanje naložb EU v neevropske države, z osredotočanjem zlasti na Latinsko Ameriko, Afriko, Rusijo in države Srednje Azije ⁽¹⁹⁾;
- spodbujane uporabe evropskih standardov v državah izvora s programi sodelovanja;
- kadar se oblikujejo zunanje politike EU, mora biti na dnevnem redu izboljšanje dostopa in dolgoročne stabilnosti tokov oskrbe, kar morajo obravnavati tudi uradniki EU na dvostranskih srečanjih na visoki ravni ter vrhah.

5. Krepitev zmogljivosti

5.1 Evropske neenergetske ekstraktivne dejavnosti se soočajo z vrsto izzivov v zvezi s krepitevjo zmogljivosti, vključno z razvijanjem obstoječih zmogljivosti in ustvarjanjem novih. Pomemben sestavni del tega je izboljšanje podobe sektorja. Vendar to ni edini ukrep, ki ga je treba izvesti, da bi privabili nove in mlade ljudi, obdržali sedanjo evropsko delovno silo v tem sektorju in izboljšali njihovo sposobnost posodabljanja sektorja.

⁽¹⁸⁾ Konferenca Združenih narodov o trgovini in razvoju je na globalni ravni ocenila to vprašanje v drugem delu svojega poročila o svetovni naložbi 2007.

⁽¹⁹⁾ V skladu s podatki o surovinah (Raw Materials Data, Stockholm, januar 2008) so skupne naložbe v svetovno rudarsko industrijo konec leta 2007 znašale 308 milijard USD. To pomeni 50 % višji znesek v primerjavi z letom 2006, ko je bil znesek 20 % višji od leta 2005.

5.2 Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva Komisijo, da v predlaganem sporočilu priporoči:

- razvoj evropsko ali nacionalno podprtega programa za izboljšanje usposobljenosti sedanje delovne sile, ki potrebuje nadaljnje usposabljanje in izobraževanje, ter učinkovite politike za vseživljenjsko učenje;
- uvedbo posebnih programov EU za čim večje izkoriščanje razpoložljivega potenciala kvalificirane delovne sile na evropski ravni za prihodnje ponudbe delovnih mest in naložbe v potencialna svetovna rudna območja kot enega najpomembnejših dejavnikov (tehnologija, strokovno znanje in izkušnje, informacije o rudarstvu) za dostop do najpomembnejših nahajališč mineralnih surovin po svetu;
- naložbe v univerze in izobraževalne programe za povečanje splošne zmogljivosti na tem področju s proučitvijo trenutne nacionalne podpore za rudarsko in mineralno predelavo ter oddelkov, povezanih z geologijo, da se na tem področju privabi večje število študentov in tudi raziskovalne dejavnosti v teh strokah;
- podporo nosilcev političnega odločanja za razvoj grozdov in tehnoloških parkov na rudnih območjih, ker ekstraktivna industrija deluje vzajemno z drugimi industrijskimi panogami in ponudniki storitev, in znano je, da se za eno delovno mesto v rudarstvu ustvarijo štiri nadaljnja delovna mesta v drugih panogah;
- povečanje ozaveščenosti v zvezi z vlogo mineralnih surovin in trajnostjo industrij z izvajanjem izobraževalnih tečajev, delavnic, razprav in konferenc – interdisciplinarni pristop: na primer, da se v šolah in na univerzah spodbujajo koncepti, kot so ekološko rudarstvo, gospodarska geologija, odgovorna raba mineralnih virov itd.;
- spodbujanje in raziskovanje vprašanj v zvezi z zdravjem in varnostjo, kot nepogrešljivih za trajnost sektorja mineralnih virov;
- poseben poudarek je treba nameniti preprečevanju poklicnih tveganj in preventivnim zdravstvenim ukrepom.

6. Učinkovitost virov

6.1 Za učinkovitost virov je ključno sodelovanje z drugimi sektorji, ki so dejavni v procesu pridobivanja mineralnih surovin. Tudi aktivna ekstraktivna industrija je gonilna sila razvoja evropske tehnologije in ponudnikov storitev svetovnega razreda.

6.2 Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva Komisijo, da v predlaganem sporočilu priporoči:

- spodbujanje Evropske komisije, da nameni polno podporo evropski tehnološki platformi za trajnostne mineralne vire ⁽²⁰⁾, ki je bila pred kratkim uradno priznana;
- spodbujanje sodelovanja industrije v evropskih in nacionalnih raziskovalnih in razvojnih programih, ki se izvajajo v sodelovanju z Evropsko komisijo za vedno bolj trajnostno pridobivanje, ter v programu za tehnološko izboljšanje uporabe surovin;
- vključevanje proizvajalcev strojev v takšen program, da se dodatno zmanjšajo:
 - hrup in se obenem poveča varnost;
 - količina prahu s pomočjo izdelovalcev filtrov;
 - raven CO₂ in poraba energije, prav tako s pomočjo energetskih podjetij;
 - tresljaji na delovnem mestu;
 - uporaba vode v celotni industriji;
- izboljšanje upravljanja in operativne sprejemljivosti z:
 - recikliranjem;
 - predelavo mineralov za večjo učinkovitost (narediti več z manj);
 - uporabo mineralov za ohranitev dragocenih in redkih virov;
 - uporabo alternativnih surovin, vključno s sekundarnimi surovinami in odpadki, kadar je to ustrezno;
 - spodbujanjem prispevka življenjskega kroga (Life Cycle Contribution) industriji;
- spodbujanje okoljskih sinergij, npr. lokalna proizvodnja, da se izognemo težavam s prevozom;
- spodbujanje k oceni trenutnih razmer stroškovnih struktur prevoznine (železnica, tovorni čolni, ladje) in njihove konkurenčnosti v mednarodnem okolju (po zgledu energetskega sektorja) prek generalnih direktorats Evropske komisije;
- spodbujanje raziskav na področju biotske raznovrstnosti v rudarskem in kamnoseškem okolju;
- spodbujanje uporabe sekundarnih materialov v skladu s trajnostnim razvojem.

V Bruslju, 9. julija 2008

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS

⁽²⁰⁾ ETP SMR, spletna stran: <http://www.etpsmr.org/>.